

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Naděždy Řehákové a Petra Mikeše v právní věci žalobkyně: **L. D.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2012, čj. MPSV-UM/12357/12/9S-HMP, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2013, čj. 2 Ad 12/2013 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **1573 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 20. 11. 2014,

kterým byla zamítnuta její žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2012. Tímto rozhodnutím bylo dle ustanovení § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pro opožděnost zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán“) ze dne 19. 9. 2012, čj. 7374/2012/AAJ, kterým stěžovatelce nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – mimořádná okamžitá pomoc z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví.

[2] Žalovaný konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu bylo provozovatelem poštovních služeb uloženo a připraveno k vyzvednutí dne 21. 9. 2012, přičemž zásilku si stěžovatelka osobně převzala dne 6. 10. 2012. S odkazem na ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu dále uvedl, že se písemnost považuje za doručenou desátým dnem od uložení písemnosti, v daném případě tedy dne 1. 10. 2012. Posledním dnem lhůty pro podání odvolání byl 16. 10. 2012. Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu stěžovatelka podala dne 19. 10. 2012, tedy opožděně.

[3] Městský soud shledal žalobu podanou proti rozhodnutí žalovaného nedůvodnou, přičemž dospěl k závěru, že skutečnost, že zásilka nebyla v rozporu s ustanovením § 23 odst. 4 správního řádu provozovatelem poštovních služeb po uplynutí 10 dnů od uložení vhozena po domovní schránky stěžovatelky, nemůže mít v daném případě na okamžik fikce doručení písemnosti vliv. Dodal, že stěžovatelka byla jak z doručení, tak ze sdělení na rubu zásilky informována o tom, od kdy byla tato zásilka u provozovatele poštovních služeb uložena, a sama si mohla den, kdy nastala fikce doručení, dopočítat. V den převzetí zásilky jí nadto zbývalo ještě 11 dnů pro to, aby odvolání podala v zákonné lhůtě.

II. Kasační stížnost

[4] Rozsudek městského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka setrvala na svém přesvědčení, že nebyl dodržen postup při doručování písemnosti, neboť v rozporu s ustanovením § 23 odst. 4 správního řádu nebyla zásilka následujícího dne po dni, který se dle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu považuje za den doručení písemnosti, tedy dne 2. 10. 2012, vložena do její domovní schránky. Vzhledem k tomu, že si stěžovatelka dne 6. 10. 2012 zásilku obsahující rozhodnutí správního orgánu vyzvedla u provozovatele poštovních služeb, je evidentní, že bez jejího zavinění došlo k porušení ustanovení správního řádu. Pokud by zásilka byla dne následujícího od uplynutí 10 denní úložní lhůty, tedy dne 2. 10. 2012, vhozena do její domovní schránky, byla by srozuměna s tím, že k fikci doručení došlo dne 1. 10. 2012. Stěžovatelka byla v otázce dne doručení písemnosti uvedena v omyl; městský soud přitom neproověřil, kdo uvedené pochybení v doručování zavinil.

[6] Stěžovatelka dále zpochybnila závěr městského soudu, že na rubu zásilky byla uvedena informace o tom, od kdy byla předmětná zásilka u provozovatele poštovních

pokračování

služeb uložena. Namítá, že městský soud vychází pouze z obecného předpokladu, že se tento údaj na obálce nacházel, nikoli z prokázané skutečnosti.

[7] Na základě shora uvedených důvodů tak stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil.

III. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[8] Kasační stížnost je podle §§ 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tj. nezákonnost a vady řízení před správním orgánem. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[9] Spornou otázkou v projednávané věci je určení dne doručení rozhodnutí správního orgánu stěžovatelce, a tedy počátku běhu lhůty pro podání odvolání. Žalovaný zastává názor, že písemnost byla ve smyslu ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu doručena po uplynutí 10 denní úložní lhůty dne 1. 10. 2012 tzv. fikcí, naproti tomu stěžovatelka je v důsledku porušení ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu přesvědčena, že jí zásilka byla doručena až dne 6. 10. 2012, kdy si ji osobně převzala u provozovatele poštovních služeb. Stěžovatelka nezpochybňuje úkony doručení související s jejím nezastižením a uložením zásilky u provozovatele poštovních služeb dne 21. 9. 2012, ani datum uplynutí desetidenní lhůty určující fiktivní den doručení, tj. 1. 10. 2012. Její námitky se týkají postupu provozovatele poštovních služeb ohledně vložení zásilky do domovní schránky po uplynutí úložní lhůty.

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování výše uvedené otázky vycházel z právní úpravy doručování rozhodnutí podle správního řádu.

[11] Rozhodnutí správního orgánu se v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 správního řádu oznamuje účastníkům doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo vyhlášením. Nebyl-li při doručování adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20 správního řádu, písemnost se uloží (§ 23 odst. 1 správního řádu). Adresát se vyzve vložением oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil (§ 23 odst. 4 správního řádu). Zároveň s oznámením podle odst. 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích překážek při doručování ve smyslu ustanovení § 24 správního řádu (§ 23 odst. 5 správního řádu). Jestliže si adresát uloženou písemnost nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty (§ 24 odst. 1 správního řádu).

[12] Stěžovatelka zpochybnila, že by mohlo dojít k řádnému doručení dne 1. 10. 2012, pokud hned následující den po marném uplynutí lhůty pro vyzvednutí písemnosti provozovatel poštovních služeb nevhodil písemnost do její domovní schránky. Takový výklad však podle názoru Nejvyššího správního soudu nemá oporu ve výše citovaných ustanoveních správního řádu, neboť v § 23 odst. 4 správního řádu je zakotvena povinnost doručovatele vhodit písemnost do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, za podmínky, je-li to možné a nevyločil-li to správní orgán, aniž by zákon pro splnění této povinnosti stanovil konkrétní lhůtu.

[13] V projednávané věci je zřejmé, že 1. 10. 2012 nastal zákonem předvídaný důsledek doručení písemnosti fikcí, poté, tj. od 2. 10. 2012, měla být písemnost vhozena do domovní schránky stěžovatelky. K tomu nedošlo ještě nejméně 4 dny, neboť dne 6. 10. 2012 si stěžovatelka písemnost u provozovatele poštovních služeb osobně vyzvedla. Lze tedy konstatovat, že provozovatel poštovních služeb nepřistoupil ke splnění povinnosti zakotvené v § 23 odst. 4 správního řádu neprodleně. Přestože případné zpoždění s úkony při doručování je možno označit za negativní jev, je nutno konstatovat, že zákon s případným prodloužením při vhození písemnosti dle § 23 odst. 4 správního řádu do schránky adresáta nespojuje důsledek neúčinnosti doručení a pouze zpoždění s tímto úkonem nemůže mít žádný vliv na datum, ve kterém došlo k fikci doručení. Stěžovatelka si písemnost sama vyzvedla a za této situace nelze předjímat závěr, že by provozovatel poštovních služeb povinnost dle § 23 odst. 4 správního řádu vůbec nesplnil.

[14] V rozsudku ze dne 27. 11. 2013, čj. 3 As 58/2013-46, Nejvyšší správní soud k této otázce uvedl, že „[z]amýšleným účelem vložení zásilky do domovní schránky adresáta podle § 23 odst. 4 správního řádu je poskytnout adresátovi šanci seznámit se s písemností, přestože si ji v úložní době nevyzvedl. Nicméně ani z tohoto nového ustanovení nelze explicitně dovodit vliv na okamžik doručení zásilky definovaný v § 24 odst. 1 správního řádu. Obdobný názor zastává odborná literatura, viz např. Vedral Josef, *Správní řád, Komentář, II vydání*, BOVA POLYGON 2012, str. 288. Pro uložení zásilky je stanovena exaktní zákonná lhůta, po jejímž marném uplynutí má dojít k doručení fikcí, avšak pro následné vložení zásilky do schránky adresáta tomu tak není. Příležitost k dodatečnému seznámení adresáta se zásilkou jejím vložení do jeho domovní schránky lze proto vnímat jako určitou nadstavbu nad podmínkou splnění podmínky doručení fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu nebo podmínku provázející zákonný důsledek dle § 24 odst. 1 správního řádu.“

[15] Citované závěry jsou plně aplikovatelné i v nyní projednávané věci. Smyslem a účelem vložení doručované písemnosti do domovní schránky adresáta je především umožnit mu seznámit se s obsahem této písemnosti a případně na něj reagovat. Tyto předpoklady byly naplněny i v případě doručování rozhodnutí správního orgánu stěžovatelce. Přestože provozovatel poštovních služeb nevhodil po marném uplynutí úložní lhůty doručované rozhodnutí do domovní schránky stěžovatelky okamžitě, byl tento nedostatek zhojen tím, že si stěžovatelka písemnost sama převzala a s jejím obsahem se včas seznámila. Jak výstižně poznamenal ve svém rozsudku městský soud, v době, kdy si stěžovatelka písemnost převzala, jí pro podání odvolání zbývala ještě lhůta 11 dní, měla tedy dostatečný prostor na výsledek prvostupňového řízení procesně zareagovat. Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje se závěrem městského soudu, že k doručení rozhodnutí správního orgánu stěžovatelce došlo tzv. fikcí doručení dne 1. 10. 2012, a žalovaný tak

pokračování

správně odvolání stěžovatelky dle ustanovení § 92 odst. 1 správního řádu zamítl pro opožděnost.

[16] Stěžovatelka v této souvislosti městskému soudu vytýkala, že bez dalšího vycházel z předpokladu, že na rubu zásilky byl uveden datum uložení, a stěžovatelka si tak mohla sama dopočítat, kdy k fikci doručení došlo. Z obsahu námitky není patrné, co ze svého tvrzení stěžovatelka dovozuje a kam svojí argumentací přesně cílí. Vzhledem k tomu, že označení dne uložení zásilky ani dne, ve kterém došlo k fikci doručení, nebylo ve věci zpochybněno, nebylo uvedené tvrzení hodnoceno jako relevantní.

[17] Na základě shora uvedeného shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky nedůvodnou.

[18] Nad rámec Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelce bylo v její obraně proti rozhodnutí správního orgánu fakticky vyhověno, neboť žalovaný ve smyslu ustanovení § 92 odst. 1 správního řádu opožděné odvolání stěžovatelky vyhodnotil jako podnět k přezkumnému řízení. Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 12. 2012 (tedy ze dne následujícího po dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného), čj. MPSV-UM/12386/12/9S-HMP, bylo rozhodnutí správního orgánu ve zkráceném přezkumném řízení dle ustanovení § 97 odst. 3 ve spojení s § 98 správního řádu zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Stěžovatelkou uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku městského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

[20] Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly, Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[21] Usnesením městského soudu byla žalobkyni ustanovena zástupkyní pro řízení advokátka Mgr. Dagmar Rezková Dřimalová. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je - li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti (srov. ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s.). V takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát (§ 120 a § 35 odst. 8 věta první s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni v souladu s jejími požadavky odměnu za zastupování a náhradu hotových

výdajů v celkové výši 1 573 Kč, která se skládá z částky 1 000 Kč za jeden úkon právní služby [sepsání kasační stížnosti podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu) a z částky 273 Kč odpovídající 21 % dani z přidané hodnoty (ustanovená zástupkyně žalobkyně doložila, že je plátkyní této daně). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu